

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Dvo Priores Decretalium Libri Continentvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

39. De Syndico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95263)

8 Appellare.] Notatur ad hoc quod procurator simpliciter datus ad causam tenetur appellare, *l. si procuratorem 8. §. si ignorantes, ad fin. ff. mandati, l. inuitus, C. hoc tit.* Greg. l. 2. §. gloss. no. p. uide sequitur. tit. 5. part. 3. & l. 1. gloss. el. alçada, tit. 23. ead. part. Hippol. sing. 287. Roman. sing. 467. Boer. decis. 385. n. 9. Ant. Thelaur. Pedem. decis. 107. num. 1. & Gasp. Anton. quest. forens. lib. 1. q. 75. num. 1. Mench. frequent. cap. 19. num. 1. & cap. 39. n. 6. Menoch. conf. 849. & n. 10. & conf. 919. n. 1. Ioseph. Ludouic. Perus. decis. 6. num. 7. Pnt. p. 1. decis. 272. & 345. Soar. in thesaur. recept. sent. lit. P. n. 304. Rebuff. ad l. 14 ff. de verb. signif. pag. 455. Camill. Borrell. in summa omnium decision. tit. 66. de procurat. à num. 330. Melch. Phæbos Lusit. decis. 4. num. 12.

9 Licet appellationem prosequi non teneretur inuitus.] Notatur ad hoc quod procurator simpliciter datus ad agendum non tenetur inuitus appellationem à se interpositam prosequi, *Surd. decis. 147. n. 3. Steph. Gratian. discept. forens. c. 56. n. 2. etiam si promiserit patrocinium in causa principali prestare, idem Steph. Gratian. c. 155. n. 46. tenebitur tamen Domino denunciare appellationem fuisse interpositam, Sigism. Seac. de appellat. q. 5. art. 1. num. 1. Fallit tamen in interlocutoria, quia illam tenetur prosequi, ex Paul. in d. l. inuitus, Capell. Tholof. dec. 155. & 191. Laun. l. cum procurator 6. ff. de noui operis nunt. Camil. Borrell. d. tit. 66. n. 338. Azuved. l. 20. n. 2. tit. 16. lib. 2. nona recap. ubi resoluit quod si appellatio ab interlocutoria, vel definitiva sit tractanda in eodem loco, ubi fuit factum pactum de salario pro lite illa prestando in omnibus instantiis, debet ibidem pactum adiungere usquequo causa finiatur, scilicet verò alias, de quo Gasp. Anton. Thelaur. quest. forens. lib. 1. q. 75. num. 3. Camil. Borrell. d. tit. 66. n. 339. Deinde fallit in procuratore constituto ad defendendum & appellandum, quia tunc tenetur appellationem prosequi, ex Bald. in l. inuitus, in fine, C. de procurat. Camil. Borrell. d. tit. 66. n. 348. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 16. n. 28. ubi n. 30. idem dicit in procuratore effecto domino litis, si adsit clausula, *releuans, &c.**

10 In gloss. Appellare, in princ. Notatur ad hoc quod procurator si non appellauit tenetur parti ad damna & interesse, nisi instam ob causam excusaretur ab interpositione appellationis, & iusto tempore denuntiaret domino contra se latam esse sententiam, ut si uellet, appelleret, parens meus ad Ordin. Regiam Lusitan. lib. 3. tit. 27. §. 1. n. 6. Lancelot. de attent. p. 2. c. 12. tit. 50. n. 104.

SVM MARIVM.

- 1 Procurator Vniuersitatis, cuius maiores, & iurati sunt excommunicati, non repellitur ab impetrando, nisi illi in procuratorio sint expressi, vel eorum auctoritate factum sit, vel ad id scienter sint admissi.
- 2 Procuratoris constitutio facta per Vniuersitatem, cuius maiores, per quos eadem regitur, sunt excommunicati, an valeat, ostenditur.
- 3 Notario non creditur asserenti in instrumento totam Vniuersitatem, vel Collegium interuenisse, sed necesse est exprimere singulorum nomina.

CAP. Consulti, XV. & fin.

1 Procurator missus ab Vniuersitate ad impetrandum aliquid in qua maiores, & iurati per quos communitas regitur, erant excommunicati tempore

electionis procuratoris, non est repellendus ab impetrando, si in literis procuratoris excommunicati non sunt expressi, nec eorum auctoritate fuit electus procurator, nec communitas sciens illos esse excommunicatos una cum eis elegit procuratorem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Zabarel. Collect. Bellam. Ioan. Andr. Innoc. Anania, Butr. Imola, Bald. Panorm. Anchar. Host. Henric. Boich. Viuian. in rationali primi libri iuris Pontificij, pag. 521. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 183. remissive Casal. in annot. & Ximen. in concord. p. 2.

Quod nisi essent illi, &c.] Vide à contrario sensu probare videtur text. hic valere constitutionem procuratoris factam per vniuersitatem, cuius maiores, per quos eadem regitur, sunt excommunicati, ut per Butr. Abb. Cardin. & omnes in presenti, Corser. in sing. Vniuersitas 2. Ausier. ad Capell. decis. 385. Licet enim inspecto iure, ubi Vniuersitas regitur per maiores, ad illos solos pertineat potestas procuratorem constituendi, *l. item §. 1. quod cuiusque*, in specie tamen huius text. attendita forsitan consuetudine, vel statuto non ipsi soli, sed tota Vniuersitas ad id conuocabatur, & maiores tanquam singuli de Vniuersitate accedebant, ut probat text. hic in illis verbis, *ibi, ipsa communitas, &c.* quibus consequens est text. hunc non procedere ubi ad actum de quo hic ius Vniuersitatis remaneret solum penes ipsos maiores, quia tunc tanquam facta per excommunicatos non teneret procuratoris constitutio, ex reg. *potest quis per alium, de regulis iuris, lib. 6.* Tu verò, si magis placuerit, dic ex hoc text. colligi officiales Vniuersitatis si sint excommunicati non posse nomine Vniuersitatis constituere procuratorem, ut tenet Riccinl. in tract. de iure personarum extra gremium Ecclesie exist. lib. 4. c. 26. & ibi declarat procedere in excommunicato notario, secus resoluens quando notarius non sit.

In gloss. Tales, vlt. Vide Ant. Gabr. commun. opin. tit. de iudic. concl. 2. Mascard. de probat. conclus. 1095. num. 24. ubi resoluit quod non creditur Notario asserenti in instrumento totam Vniuersitatem, vel Collegium interuenisse, sed necesse est exprimere singulorum nomina.

De Syndico.

TIT. XXXIX.

UPER hanc rubr. scripserunt Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Imola, Anania, Panormitan. Bald. Butr. Petr. de Rauenna in compendio iuris Canon. Martin. Mesnart. in epitome Decretal. fol. 44. Dan. Venator in analysi methodica iuris Pontificij, a pag. 137. Goffred. & Hostiens. in summa huius tit. Alex. Cassan. & Anast. Germon. in paratitulis ad quinque libros Decretalium. Barthol. Carthag. in exposit. titulorum iuris Canonici, nouissime Ioan. Honor. lib. 2. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

De Syndico vide l. 13. tit. 2. & l. 98. tit. 18. part. 3. Guillelm. Durand. in speculo iuris, lib. 1. part. 3. sub hoc tit. Alciat. lib. 1. parerg. cap. 5. Auiles, ad c. 22. Preceptorum, Azuved. ad Curiam Pisunam, lib. 2. cap. 18. n. 14. & 43. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. n. 51. artic. 1. Multa quæ possunt opponi contra Syndicum tradit Rebuff. in tract. except. num. 295. cum seqq. Et quod non credatur Notario asserenti ad Syndici constitutionem duas partes interfuisse, tenent Feder. de Senis, Card. Alexand. Socin. & alij, quos refert, & sequitur

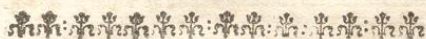
Dd 4

Malcard.

Mascard. de probat. concl. 1095. n. 14. Civitas vel alia universitas an ex contractu, & obligatione Syndici, vel administratoris obligetur, vide Gail. de arrestis Imper. c. 16. Nicol. Lofæum de iure universitatis p. 3. c. 4. Matth. Coler. de processibus execut. p. 2. c. 3. n. 337. cum sequentib.

C A P. Sicut, vnic. Gregor.

Monasteria debent negotia forensia tractare per Syndicum? soluto pretio, expedit enim pro parvo commodo à strepitu causarum servus Dei esse quietos. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zab. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Bald. Panorm. Anchar. Buttr. Viuian. in ration. primi libri iuris Pontif. pag. 536. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 187. remissive Ximen. in concord. p. 2. refertur ab Ant. Aug. collect. 1. Decret. lib. 1. tit. 29. c. 1. & habetur lib. 2. epist. 67. registri. B. Gregor. scripta Petro Subdiacono Sicilie.

De iis, quæ vi, metu, &c. causa sunt.

TIT. XL.

SUPER hanc rubr. scripserunt Zab. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Bald. Panorm. Buttr. Guillem. Durand. in breuiario aureo iuris Canon. fol. 41. Ioann. de Londris in breuiario sanctorum Canonum, fol. 166. Petr. de Rauenna in compend. iur. Can. Martin. Mesnart. in epitome Decret. fol. 44. verso. Dan. Venator in analysi method. iur. Pont. a pag. 140. Goffred. & Hof. in summ. huius tit. Alex. Caffan. & A. alt. Germon in paratilis ad quinque libros Decret. Barth. Carthaginen. in exposit. titulorum iuris Canon. nouissimè Ioan. Honor. lib. 1. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

De materia huius tit. tractatum edidit Balthasar Megallon, vide l. 56. tit. 5. part. 5. & l. 1. tit. 2. part. 4. Nauar. tom. 1. consiliorum, ubi sub hoc tit. sex ponit consilia, Sayr. in floribus decisionum, Azor. instit. moral. p. 1. lib. 1. c. 10. Guillem. Durand. in speculo iuris, lib. 4. sub hoc tit.

S V M M A R I V M.

- 1 Religionem timore mortis professus, nec postea ratum habens, potest egredi, & ducere uxorem.
- 2 Professio non animo, sed tantum verbis facta ob metum mortis ab alio incussum inualida est.
- 3 Votum metu mortis factum irritum est ipso iure.
- 4 Protestatio valet quando quis metu mortis cogitur matrimonium inire, & clam protestatur se minime consentire.
- 5 Protestationes clandestina ex causa fieri possunt.
- 6 Simulatio causa, & prouida, quæ tendit ad inquirendam veritatem, licita est.
- 7 Metus non præsumitur.
- 8 Alleganti renuntiasse per metum incumbit onus probandi illum metum.
- 9 Metus qualiter probetur, remissive.
- 10 Metus suspicio tollitur si consensus, seu ratificatio superueniat post metum.

C A P. Per latum. I. Alex. III.

Religionem non liberè professus ex timore mortis ab extrinseco incussum, nec postea ratum habens, potest egredi, & ducere uxorem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zab. Hof. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Bald. Panorm. Anchar. Buttr. Henric. Boich. Marc. Mant. Viuian. in ration. primi libri iuris Pontif. pag. 537. Alagona in compend. iur. Canon. pag. 187. remissive Ximen. in concord. p. 1 & 2 refertur ab Ant. Aug. collect. 1. Decret. lib. 1. tit. 30. c. 1. & est post Concil. Lateran. p. 50. c. 1.

Probat hic textus possessionem non animo, sed tantum verbis factam ob metum mortis ab alio incussum inualidam esse, nec impedire matrimonium: ut per Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 18. n. 37. in fine. Votum enim metu mortis factum irritum est ipso iure, Fr. Ludou. Lop. p. 1. instruit. conscientia. c. 45. col. 4. Emman. Sà in aphorism. verbo, votum, n. 8. & verbo, metus, n. 2. Tolet. in summa lib. 4. c. 17. num. 5. Valent. in 2.2. disp. 6. q. 6. puncto 4. col. ult. Fr. Emman. in summa. tom. 1. c. 93. n. 1. & quest. Regul. tom. 3. quest. 17. art. 15. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 1. c. 15. q. 7 & lib. 1. c. 5. q. 9. Menoch. conf. 2. n. 232. cum segg. Nauar. commento 4. de Regularib. n. 71. Sayr. in clauis Regia, lib. 2. c. 2. n. 11. & lib. 6. c. 4. n. 17. Soar. de relig. tract. de voto, lib. 1. c. 7. n. 9. Sanch. in præcepta Decalogi, lib. 4. cap. 3. num. 12. Vnde etiam confessio per vim, vel metum extorta non nocet, Mascard. de probat. in præmio, q. 7. num. 17. Farin. in praxi crim. q. 81. à num. 16. Aldrete de religioſa disciplina tuenda, lib. 1. c. 4. n. 19. Aduertas tamen hodie inxta Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 19. illum esse compellendum in Monasterio manere, qui intra quinque annos post professionem non ostenderit se coactum vi, vel metu, & quidem antequam abiciat habitum, causâque quas prætendit, deduxerit coram superiore suo, & Ordinario, de cuius intellectu latè egi in meo tract. de officio, & potestate Episcoporum, part. 3. alleg....

Proposuit. Notatur ad hoc quod valet protestatio quando quis metu cogitur matrimonium inire, & clam protestatur se minime consentire. Innoc. hic n. 3. Card. in fine, Abb. num. 14. Doct. in cap. tua, de sponsalib. Henric. in sum. lib. 1. c. 11. n. 4. in commento lit. T. post multos, quos refert, & sequitur Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 45. n. 22. ubi etiam intelligit dummodo metus cadens sit in virum constantem, aliâs protestatio illa clancula non iuuabit. Vnde notatur hic text. quod clandestinæ protestationes ex causa fieri possunt, Dec. conf. 218. n. 4. & ad illud etiam quod protestatio adiunat probationem metus, Mascard. de probat. concl. 1051. n. 10.

Simulatio. Aduerte licitam esse simulationem causam, & prouidam; quæ tendit ad inquirendam veritatem, per cap. afferre, infra de præsumpt. docent Couarru. lib. 1. var. cap. 2. n. 16. Sayr. in clauis Regia, lib. 12. cap. 2. num. 5.

Legitimè probetur fuerit, &c. Notatur ad hoc quod metus non præsumitur, ex Mascard. de probat. concl. 1051. & ideo cum præsumi non possit, debet per allegantem probari, l. 2. c. de iis quæ vi, Menoch. de præf. lib. 3. præf. 126. Sanch. de Matrim. lib. 4. disp. 1. Mascard. concl. 128. n. 13. R. decis. 5. num. 9. p. 1. recent. & decis. 463. num. 4. part. 2. & in Hadruntina peruariaria 27. Aprilis 1622. eorum Reuerendiſſ. P. D. Merlino. non sufficit allegari nisi probetur fuisse iustum, legitimum, & verosimilem, ut per Ioseph. Ludou. tom. 3.

continuat.